

paa. Det er vistnok en Mangel, jeg beklager ved vore Forhold, at vore Communalindretninger ikke være bedre udviklede, da vi fik vor liberale Grundlov, og jeg vilde ønske, at det havde været anderledes; men, ligesom jeg beklager dette, saaledes anseer jeg det ogsaa for saare sørgeligt, at den Udvikling af de kommunale Forhold, som er bebudet og lovet i Grundloven, ikke er skeet, at ikke enten Regjeringen eller de flere intelligente Mænd, som have siddet i disse Forsamlinger, have med mere Iver tænkt paa at faae dette løste, der er givet i Grundloven, bragt til Virkelighed. Det ligger i Menneskenes Natur, at man mange Gange overseer det Gode, som er givet, og vender Blikket hen til det, som er lovet, og det er virkelig en af de Ting, som mange Gange have svækket Grundlovens Betydning, at Meget af det, som er lovet, og Folket havde Grund til at vente, staaer overhovedet som tomme og ørkesløse Phraser, som ingen Betydning have, og, dersom der er Noget, som Folket med Rette har ventet at skulle see, er det Fritagelse for den Umyndigheds-tilstand, hvori Communerne befinde sig, at de ikke raade over deres egne Midler. Dersom derfor den ærede Landstingsmand fra Thy (Bardenfleth) var fremkommen med et Lovforslag, der forbandt begge Ting, baade forandrede Sammensætningen af disse kommunale Raad og foreslog, hvorledes § 96 i Grundloven skulde blive virkeliggjort, skulde jeg vide ham min inderligste Tak, men, da dette ikke er Tilfældet, da han blot har vist, at, hvad der er foreslaaet, ikke er det Hensigtsmæssigste, men derimod aldeles ikke har indladt sig paa at sætte noget mere Hensigtsmæssigt isædet, saa maa jeg bede Forsamlingen at tage sig noget iagt for, at den ikke gaar hen og bortkaster det mindre Gode, for at faae det større; thi det kunde da let gaae den, ligesom Ratten i Fablen, som, for at faae Rotten, lod Musen løbe, og saaledes ingen af dem fik fat paa. Vi kunne godt være vore Hensigter bekendte, og naar det derfor er sagt, som det synes, med en vis Foragt, at denne Lov er bleven til ved en Coalition, saa skulle vi ikke af den Grund vrage den, da jo flere af vore Love netop ere blevne til ved en

saadan Coalition. At forstandige Borgere give efter i deres gjensidige Fordringer, lempe sig efter hverandre, komme hverandre imøde, og derved frembringe et forønsket Resultat, er jo netop noget saare Godt og saare Ærseligt. Men det er Noget, man sædvanlig fremkommer med, naar man ikke ønsker et Lovforslag fremmet, at man siger: „Ja, men vi skulle have meget Mere, det er ikke Noget, lad det hellere blive, indtil vi kunne faae det Hele ordnet“; men, naar man saa spørger: „Naar faae vi da det Hele, naar kommer det?“ saa bliver det sædvanlig udfodt i en fjernere Fremtid: snart har Ministeriet ikke havt Tid til at tage fat paa et saa vidtløftigt Arbejde, snart er Ministeren nylig kommen i sit Embede og skal først vente, indtil han er bleven noget ældre i Embedet, forend han begynder derpaa; derved udsættes Sagen Dag for Dag, Aar for Aar; derved ere vi efterhaanden blevne vant til at tage stumpevis, hvad der ikke har kunnet gives paa eengang, og jeg troer, vi have befundet os ret godt derved. Dengang saaledes, for at jeg skal anføre et Exempel, Loven forelaa om Møllenæringen, sagde man: „Hvad skulle vi med en saadan Stump Lov, lader os hellere blive, til en almindelig Lov om Næringsforholdene foreligger; men imidlertid have vi taget mod denne Lov, og jeg troer, at den allerede har vilst en saare gavnlig Indsydelse. Saaledes kunde jeg anføre flere Love. Det Samme blev saaledes ogsaa gjort, da det Lovudkast forelaa, som skulde give Lehnbesidderne Tilladelse til at sælge deres Bøndergods, uagtet der i Creationspatenterne indeholdtes et udtrykkeligt Forbud mod saadan Afhændelse; ogsaa dengang fremkom Mange med den Indvending, at det var kun en Stump, at det ikke var noget fuldstændigt; men imidlertid ere dog, paa Grund af dette Lovforslags Vedtagelse, mangfoldige Bøndergaarde paa den naturlige og lempeligste Maade efterhaanden gaaet over til Selveiendom. Deraf have vi da altsaa lært, paa Grund af Tidens Pilnagtighed, at tage til Talle med Tidet. Vi, som ønske Reformer, befinde os omtrent i samme Casus som en Mand, der har kjøbt et gammelt Huus, som han agter at reparere; naar han begynder derpaa, sætter han maaskee et nyt Vindue ved